

บทคัดย่อ

จากการศึกษาพันธุ์ ระบบการผลิต การตลาด และคุณภาพของมะละกอในจังหวัดชุมพร โดยการสัมภาษณ์ผู้ปลูกมะละกอจำนวน 126 รายในพื้นที่ 7 อำเภอ 27 ตำบล ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายน สามารถสรุปได้ใน 3 ประเด็นหลัก คือ

ระบบการผลิตเป็นแบบพืชผสมมากกว่าพืชเชิงเดี่ยว พันธุ์ที่นิยมปลูกคือ แยกดำ แยกนวล และเนื้อสีเหลือง โดยการปลูกต้นกล้ามะละกอเสริมในแปลงพืชเศรษฐกิจ เช่น ปาล์ม ยางพารา และไม้ผล ลักษณะสวนเป็นแบบไม่ยกร่อง ใช้น้ำฝนเป็นหลักในการผลิต ใช้ปุ๋ยเคมีในระยะต้นอ่อนถึงก่อนเก็บผล และระหว่างการให้ผลมากกว่าการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับเคมี มีการป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยวิธีกลมากกว่าการใช้สารเคมี กลุ่มแมลงศัตรูที่เข้าทำลายผลมะละกอมากที่สุดคือ แมลงวันทอง รองลงมาคือ เพลี้ยไฟ การป้องกันกำจัดนิยมใช้สารเคมี โรคใบด่างวงแหวนเป็นโรคที่พบมากที่สุดในการแปลง โดยพบการเกิดโรคในช่วง 1-25% ของจำนวนต้นที่ปลูก มีการกำจัดโดยการทำลายต้นที่เป็นโรค ต้นทุนการผลิตของสวนเดี่ยวแบบไม่ยกร่องก่อน และหลังการเก็บเกี่ยวอยู่ที่ 465 และ 939 บาทต่อไร่ต่อเดือน ตามลำดับ สวนผสมแบบไม่ยกร่องมีต้นทุนการผลิตก่อนเก็บเกี่ยวเท่ากับ 615 บาทต่อไร่ต่อเดือน และหลังเก็บเกี่ยวเท่ากับ 1,067 บาทต่อไร่ต่อเดือน

ระบบการจำหน่ายและการตลาด เกษตรกรจำหน่ายผลมะละกอแบบผลสุกทานสด และผลสุกโรงงานแปรรูปผลไม้กระป๋อง โดยจำหน่ายผลสุกทานสดแบบห่อผล และคละผล ราคาเฉลี่ยผลแบบห่อผลในเดือนเม.ย.-มิ.ย. ก.ค.-ก.ย. และ ต.ค.-ธ.ค. 2551 เท่ากับ 5.87 5.63 และ 3.75 บาทต่อกิโลกรัม ราคาเฉลี่ยผลแบบคละผลในเดือนเม.ย.-มิ.ย. ก.ค.-ก.ย. และ ต.ค.-ธ.ค. 2551 เท่ากับ 3.13 3.5 และ 1.5 บาทต่อกิโลกรัม การจำหน่ายผลสุกโรงงานแปรรูปผลไม้กระป๋องแยกตามสีเนื้อ โดยสีเหลืองจะมีราคาสูงกว่าสีแดง ราคาเฉลี่ยเนื้อสีแดงในเดือนเม.ย.-มิ.ย. ก.ค.-ก.ย. และ ต.ค.-ธ.ค. 2551 เท่ากับ 4.10 3.67 และ 1.8 บาทต่อกิโลกรัม ราคาเฉลี่ยเนื้อสีเหลืองในเดือนเม.ย.-มิ.ย. ก.ค.-ก.ย. และ ต.ค.-ธ.ค. 2551 เท่ากับ 5.16 4.58 และ 1.5 บาทต่อกิโลกรัม

คุณภาพผลมะละกอระยะการเปลี่ยนแปลงสีผิวผล 75% เมื่อนำผลมาวางไว้ที่อุณหภูมิห้อง 29 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 92% ผลมะละกอพันธุ์แยกดำ แยกนวล มีขนาดผลเฉลี่ยมากกว่า 2,000 กรัม สีเนื้อส้มแดง ความแน่นเนื้อเฉลี่ย 0.5 - 1.0 กก. ความหนาเนื้อเฉลี่ย 3.3-3.4 เซนติเมตร และความหวานเฉลี่ย 10-11.9 brix ส่วนมะละกอพันธุ์เนื้อสีเหลือง มีขนาดผลเฉลี่ยมากกว่า 2,000 กรัม สีเนื้อส้มเหลือง ความแน่นเนื้อเฉลี่ยน้อยกว่า 0.5 กก ความหนาเนื้อเฉลี่ย 3.3 เซนติเมตร และความหวานเฉลี่ย 10.7 brix ผลมะละกอทั้งสามพันธุ์มีการเกิดโรคหลังเก็บเกี่ยวที่ผิวผล 1-25% ของพื้นที่ผิวผล

Abstract

The study on production system, marketing and quality of papaya in Chumphon area was done from May to September 2008 by interviewed 126 farmers in 7 districts 27 sub-districts. The results are separated in 3 categories;

Production system; the popular cultivars in Chumphon area are 'Khak Dum', 'Khak Nuan' and 'Yellow pulp', respectively. The major production system is no ridging and mixed cropping with economics crops such as oil palm, rubber tree and tropical fruits. Main water supply is from rain water and organic fertilizer with or without combining of chemical fertilizer was applied from seedling to harvesting stage. The mechanic control such as cutting was used for weed control. Fruit fly and papaya ring spot virus (PRSV) are more frequency found. The average cost are 465 baht per rai per month before harvesting stage and 939 bath per rai per month in harvesting stage for monocropping with no ridging, 615 baht per rai per month before harvesting stage and 1,067 bath per rai per month in harvesting stage mixed cropping stage with no ridging.

Marketing system; the farmers were sold in the maturity stage for fresh fruit and processing. For fresh fruit, the average price was 5.1 baht in June, 5.6 baht in August, and 3.7 baht in September. The price was variation with pulp color and demand with the price of yellow pulp was higher than red for processing. The average price of red pulp papayas were 4.1, 3.7, and 1.8 baht per kg in June, August and September, respectively. Average price of 'Yellow pulp' papaya in June, august and September were 5.16, 4.58, and 1.5 baht per kg, respectively.

Fruit qualities were measured at 75 % color break after storage at 29° C and 92 % humidity. The average of 'Khak Dum' and 'Khak Nuan' papaya fruit size is 2500 g. The red pulp had 0.5-1.0 kg firmness, 3.3-3.4 cm pulp thickness and 10-11.9 % brix of soluble solid (SS). The yellow pulp had firmness lower than 0.5 kg, 3.3 cm pulp thickness and 10.7 % brix of SS. The postharvest disease was found in 3 cultivars and 1-25 % of damage occurs in the skin.